

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Obce Belá nad Cirochou**, zastúpenej Mgr. Radovanom Muzikom, advokátom so sídlom v Humennom, Mierová 4, proti žalovanému **Ing. P. K.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. Jankou Vasiľovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Kudlovska 1, **o určenie, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6 C 43/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. mája 2011 sp. zn. 8 Co 104/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov dovolacieho konania v sume 64,41 Eur, k rukám Mgr. Radovana Muziku, advokáta so sídlom v Humennom, Mierová 4, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné z 20. apríla 2010 č. k. 6 C 43/2008-141, ktorým prvostupňový súd určil, že žalovaný nie je vlastníkom parcely č. K. zastavané plochy a nádvoria o výmere 47 m², zapísanej na LV č. X., kat. územie B., obec B.. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že žalovaný nesplnil zákonné podmienky vydržania vlastníckeho práva k predmetnému pozemku, lebo mu neuplynula vydržacia doba a nemohol byť ani dobromyseľný v tom, že predmet držby mu patrí. Zároveň vyslovil, že žalovaný nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyňi sa ich náhrada nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku poukázal na existenciu vady v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p., ktorú videl v nedostatku spôsobilosti žalobkyne byť účastníkom konania, odvodzujúc ju od nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní. Namietal tiež nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov v otázke naliehavého právneho záujmu na podaní negatívnej určovacej žaloby. Z týchto dôvodov žiadal o zmenu napadnutého druhostupňového rozsudku tak, že dovolací súd žalobu zamietne a prizná mu náhradu trov konania.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného žiadala tento opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa dovolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by dovolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého

stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. b/ O.s.p., teda skúmal, či žalobkyňa mala spôsobilosť byť účastníkom konania.

Spôsobilosťou byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu, upravenú v § 19 O.s.p. tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má za následok zastavenie konania (§ 103, § 104 ods. 1 O.s.p.). V prípade, že súd takto nepostupuje, zaťaží konanie vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

Podľa § 18 ods. 1 OZ spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Podľa § 1 ods. 1, veta druhá zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa Obce Belá nad Cirochou je právnickou osobou,

a teda má spôsobilosť mať práva a povinnosti, čím je podmienená jej spôsobilosť byť účastníkom konania.

Od procesnej spôsobilosti treba dôsledne diferencovať vecnú legitímáciu, ktorá predstavuje hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej na žalujúcej strane alebo pasívnej na žalovanej strane) nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia podľa § 237 O.s.p., ale vedie k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím.

Ohľadom námietky žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní, dovolací súd poukazuje i na judikát č. R 34/1993, podľa ktorého spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka - aktívnej či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná. Preto sa touto námietkou dovolateľa dovolací súd nezaoberal, nakoľko i jej prípadný výskyt v konaní (dovolací súd ho neskúmal) by nemal za následok existenciu vady v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania.

Na dovolací dôvod žalovaného, ktorý mal spočívať v nesprávnom právnom posúdení veci súdmi nižších stupňov v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na podaní negatívnej určovacej žaloby, dovolací súd taktiež nemohol prihliadať, pretože uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, no prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neskúmal), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť

napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť jej trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.), preto jej dovolací súd priznal náhradu spočívajúcu v odmene Mgr. Radovanovi Muzikovi za právnu službu, ktorú poskytol advokát žalobkyni vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaného z 5. septembra 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil súd podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, t.j. 1/13 výpočtového základu, ktorá pre rok 2011 činí 57 Eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,41 Eur) predstavuje spolu 64,41 Eur. Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu za oba požadované úkony právnej služby, keď nezapočítal prevzatie a prípravu zastúpenia, nakoľko klientka bola zastúpená advokátom Mgr. Radovanom Muzikom i pred súdmi nižších stupňov v danej veci a tento zástupca bol preto náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. júna 2012

**JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová